



LUKAS

12:1-34

Jezus waarschuwt Zijn discipelen voor
huichelarij, mensenvrees, hebzucht
en bezorgdheid.

GELEZEN UIT

Herziene Statenvertaling

BELUISTER OF BEKIJK

versvoorvers.org/lukas/12-1-34

BELUISTER OF BEKIJK

Inhoud

1	Inleiding en de huichelarij van de Farizeeën	3 min	4
2	Waarom religieuze huichelarij erger is	2 min	5
3	Populariteit als verleiding tot schijn	4 min	7
4	Zuurdeeg als beeld van verspreidende invloed	3 min	9
5	Huichelarij in de kerk komt aan het licht	3 min	10
6	Waarom Jezus leert God te vrezen	2 min	12
7	Doodsangst maakt mensen tot slaven	3 min	13
8	Sterven is winst voor wie Christus kent	4 min	15
9	Gehenna: hel of het Dal van Hinnom?	2 min	17
10	Gehenna in de profetieën van Jeremia	3 min	18
11	Gehenna volgens profeten of rabbijnen	3 min	21
12	Sterven als martelaar of onder Gods oordeel	3 min	22
13	God vergeet zelfs de minste mus niet	4 min	23
14	Christus belijden of verloochenen	3 min	26

15	Wat is lastering van de Heilige Geest?	4 min	28
16	Geesteswerk verkeerd beoordelen	3 min	30
17	Verzet tegen Jezus kan vergeven worden	2 min	31
18	De Geest weerstaan als laatste verharding	3 min	32
19	De Geest spreekt bij vervolging en verhoor	3 min	33
20	Een erfenisgeschil onthult hebzucht	3 min	35
21	Vrede met een broeder boven bezit	3 min	37
22	De rijke dwaas en zijn grotere schuren	3 min	39
23	Overvloed, pensioen en productief leven	3 min	41
24	Schatten voor jezelf of rijk zijn bij God	3 min	42
25	Geen zorgen over voedsel en kleding	3 min	44
26	Gods zorg sluit lijden en sterven niet uit	4 min	46
27	Zoek het Koninkrijk en hemelse schatten	3 min	48
	Om verder te lezen		49

1

Inleiding en de huichelarij van de Farizeeën

We zijn in hoofdstuk 12 van Lukas en naderen het exacte midden van het boek. We bevinden ons in het gedeelte van Lukas dat sommige geleerden het reisverhaal van Lukas noemen. Sommige dingen in dit gedeelte lijken op wat in de andere evangeliën staat, en soms zullen we ze met andere evangeliën vergelijken. Maar één theorie is in elk geval dat deze gebeurtenissen bij andere gelegenheden plaatsvonden dan de soortgelijke gebeurtenissen die in de andere evangeliën worden genoemd. Dit materiaal gaat namelijk grotendeels over gebeurtenissen in Judea en Perea, gebieden waarover de andere synoptische evangeliën niet bijzonder veel zeggen. Voor dit materiaal zijn we dus grotendeels van Lukas afhankelijk.

Aan het begin van hoofdstuk 12 staat:

Intussen, toen er een menigte van tienduizenden mensen bijeengekomen was, zodat zij elkaar bijna onder de voet liepen, begon Hij te spreken, allereerst tot Zijn discipelen: Wees op uw hoede voor het zuurdeeg van de Farizeeën, dat is de huichelarij. Want er is niets bedekt wat niet geopenbaard zal worden, en er is niets verborgen wat niet bekend zal worden. Daarom, al wat u in het duister gezegd hebt, zal in het licht gehoord worden en wat u in de binnenkamers in iemands oor gesproken hebt, zal op de daken gepredikt worden.

LUKAS 12:1-3

We zijn dit onderwijs al in hoofdstuk 6 tegengekomen, in een ander verband. Maar hier waarschuwt Hij specifiek voor huichelarij, want huichelarij betekent per definitie dat je doet alsof je iets bent wat je niet bent. Het Griekse woord voor 'huichelaar' is hetzelfde als het Engelse woord 'hypocrite'. Het Engelse woord is simpelweg een

transliteratie van het Griekse woord. Maar het Griekse woord verwees niet zonder meer naar een slecht mens, en zelfs niet naar iemand die wij onecht zouden noemen. Het verwees naar iemand die als acteur in een toneelstuk speelde. Dat was een bepaald beroep. Sommige mensen verdienden in die tijd, net als in onze tijd, hun brood als acteur op het toneel. En het Griekse woord voor een acteur op het toneel is ‘hypocrite’.

Ik weet niet of anderen dit woord vóór Jezus al in negatieve zin gebruikten. Maar de manier waarop Hij het gebruikte, is bijzonder negatief, want een godsdienstig mens hoort geen toneelspeler te zijn. Er is niet per se iets mis mee om op een toneel een rol te spelen. Maar als je hele leven een rol is die op een toneel wordt gespeeld, in plaats van werkelijkheid te zijn, dan is dat natuurlijk geen goede zaak. Dat geldt vooral als het opgaat voor je godsdienstige leven. Want dat betekent dat je een rol speelt waarin je doet alsof je godsdienstig of godvrezend bent. Je probeert een bepaald beeld van jezelf te scheppen en een reputatie op te bouwen die niet met de werkelijkheid overeenkomt.

2

Waarom religieuze huichelarij erger is

Juist deze gewoonte lijkt datgene te zijn geweest waar Jezus bij de Farizeeën het meeste bezwaar tegen had, hoewel Hij heel wat dingen in hun leven opsomde waar Hij bezwaar tegen had. In Mattheüs 23 staat een heel hoofdstuk vol met:

Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars.

MATTHEÛS 23

Vervolgens vertelde Hij wat er huichelachtig aan hen was: wat zij deden dat niet strookte met het godvrezende beeld dat zij van zichzelf probeerden te geven. Maar het was vooral de huichelarij ervan waar het om ging, nog meer dan alleen de verkeerde daden.

Het is verkeerd om verkeerde dingen te doen, bijvoorbeeld:

de huizen van weduwen verslinden

MATTHEÛS 23

Maar wanneer je, zoals Hij zei dat zij deden,

voor de schijn lange gebeden uitspreekt

MATTHEÛS 23

dan is dat nog weerzinwekkender. Het is verkeerd om

de huizen van weduwen te verslinden

MATTHEÛS 23

Maar als je bekendstaat als een schurk en dat niet verbergt, ben je gewoon een slecht mens. Als je echter een slecht mens bent die zichzelf als een goed mens probeert af te schilderen, die het vertrouwen van mensen probeert te winnen en wil dat ze je als een rechtvaardig mens vertrouwen, terwijl je in werkelijkheid een achterbakse schurk bent, dan is dat nog erger. En als die schurkachtigheid en huichelarij zich op godsdienstig terrein bevinden, is dat bijzonder aanstootgevend voor God.

Jezus noemde huichelarij het zuurdeeg van de Farizeeën. Hij zei tegen Zijn discipelen:

Intussen, toen er een menigte van tienduizenden mensen bijeengekomen was, zodat zij elkaar bijna onder de voet liepen, begon Hij te spreken, allereerst tot Zijn discipelen: Wees op uw hoede voor het zuurdeeg van de Farizeeën, dat is de huichelarij. Want er is niets bedekt wat niet geopenbaard zal worden, en er is niets verborgen wat niet bekend zal worden. Daarom, al wat u in het duister gezegd hebt, zal in het licht gehoord worden en wat u in de binnenkamers in iemands oor gesproken hebt, zal op de daken gepredikt worden.

LUKAS 12:1-3

3

Populariteit als verleiding tot schijn

Ik weet niet zeker waarom het juist in dit verband belangrijk is dat Hij dit zei, terwijl zich een enorme menigte verzamelde. Eerder was er ook een enorme menigte bij Hem geweest, de vijfduizend die Hij te eten had gegeven. Daarna waren ze min of meer uiteengegaan toen Hij hun een aanstootgevende uiteenzetting gaf over het eten van Zijn vlees en het drinken van Zijn bloed. Die menigte in Galilea raakte Hij kwijt. Maar nu is Hij ergens anders en trekt Hij nieuwe menigten aan. Overal waar Hij kwam, trok Hij gewoonlijk nieuwe menigten aan. Deze menigten waren zo groot dat ze elkaar, zo staat er, onder de voet liepen. Dat kan gevaarlijk zijn. Toch lijkt wat Jezus bij deze gelegenheid tegen Zijn discipelen zei niet specifiek met dat gevaar te maken te hebben.

Misschien zegt Hij eenvoudig tegen de discipelen: 'Kijk, het is duidelijk dat wij als godsdienstige beweging op dit moment erg populair zijn. De verleiding zal groot zijn om als de Farizeeën te worden en te doen alsof je iets bent wat je niet bent. Om de bewondering van deze menigten te winnen en vast te houden, zul je jezelf misschien voordoen als een geestelijk mens, terwijl je in werkelijkheid helemaal niet zo geestelijk bent.' Met andere woorden: doe niet alsof je iets bent wat je niet bent.

Hoe groter de menigte die denkt dat je iets bent, hoe groter de druk om hen dat te laten blijven denken. Als een paar mensen denken dat je iets bent, is het al erg genoeg wanneer ze teleurgesteld in je raken doordat ze ontdekken wat je werkelijk bent. Maar wanneer hele menigten denken dat je iets bent, en je vervolgens in het openbaar diep ten val komt en de mensen weten dat je niet bent wat je dacht te zijn of waarvoor je jezelf hebt uitgegeven, dan kan dat heel zwaar zijn voor je ego.

Zoveel mensen zullen dat dus niet laten gebeuren. Hoe meer aanzien ze als geestelijke leiders krijgen, hoe sterker de verleiding wordt om dat aanzien kunstmatig in stand te houden, zelfs als het niet helemaal overeenkomt met de werkelijkheid. Zelfs als je werkelijk een geestelijk mens bent, zelfs als je werkelijk een godvruchtig mens bent, is de verleiding heel sterk om te verbergen dat je voeten van leem hebt, wanneer mensen tegen je opzien als een geestelijk mens. Je wilt hen niet teleurstellen. Je wilt niet dat ze teleurgesteld in je raken.

Misschien kwam het doordat de beweging opnieuw zo populair werd. De discipelen behoorden natuurlijk tot de vertrouwelingen van Jezus. Jezus was de grote held van de menigten. Ook degenen die het dichtst bij Hem stonden, zouden veel aandacht krijgen: 'Zij mogen bij Hem zijn. Zij mogen Zijn vrienden zijn.' Ze konden zichzelf gemakkelijk gaan zien als mensen die meeliften op een golf van populariteit rond een religieuze beweging, gevoed door Jezus en Zijn reputatie. Daarom denkt Jezus dat Zijn discipelen misschien in die val zouden lopen.

De Farizeeën, die door de menigten eveneens als religieuze leiders werden beschouwd, hadden dat zo sterk uitgebuit dat ze de mensen niet lieten weten hoe ze vanbinnen werkelijk waren, want dat was heel anders. Zoals Jezus zei, ze waren als witgepleisterde graven:

Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, huichelaars, want u bent als de witgepleisterde graven, die vanbuiten wel mooi lijken, maar vanbinnen zijn ze vol doodsbeenderen en allerlei onreinheid.

MATTHEÛS 23:27

Misschien kwam het door de populariteit van de beweging en doordat Zijn discipelen door deze menigten waarschijnlijk werden beschouwd als bijzonder geestelijke mannen, wat ze vermoedelijk ook waren. Ze waren waarschijnlijk geestelijker dan de gemiddelde mens. Ze waren al enige tijd bij Jezus. Ze volgden Hem. Dat is iets geestelijks om te doen. Maar soms begin je jouw geestelijkheid te overdrijven omdat dit aan de verwachtingen van mensen voldoet. Mensen verwachten dat je boven anderen staat, en je stelt hen niet graag teleur. Daarom wil je dat ze denken dat dit zo is, zelfs als het niet zo is.

Jezus waarschuwt hen:

Pas op voor het zuurdesem van de Farizeeën, namelijk hun schijnheiligheid.

4

Zuurdeeg als beeld van verspreidende invloed

Hij noemt het zuurdeeg, en zuurdeeg is natuurlijk gist. Het wordt in brood gedaan. Zuurdeeg of gist wordt in de Schrift op verschillende manieren gebruikt. Meestal wordt het in negatieve zin gebruikt. Zo sprak Paulus tegen de gemeente in Korinthe over de zonde in de gemeente:

Uw roem is niet goed. Weet u niet dat een klein beetje zuurdeeg het hele deeg doorzuurt?

1 KORINTHE 5:6

Hier is het zuurdeeg van de Farizeeën huichelarij. In een andere passage spreekt Jezus over het zuurdeeg van de Farizeeën en noemt Hij het hun leerstellingen.

Zuurdeeg wordt in de Schrift op veel verschillende manieren gebruikt, en niet altijd in negatieve zin. Er staat een gelijkenis in Mattheüs 13 waarin Jezus zei:

Het Koninkrijk van God is als zuurdeeg dat in een hoeveelheid meel wordt gedaan en het hele deeg doortrekt.

MATTHEÛS 13:33

Het Koninkrijk van God is beslist niet iets slechts, en Jezus vergelijkt het ook met zuurdeeg. Zuurdeeg is eenvoudigweg iets wat zich van nature verspreidt en overal in doordringt. Je hebt in een recept niet veel zuurdeeg nodig om een grote klomp deeg te laten rijzen. Een klein beetje zuurdeeg kan zich verspreiden en al het deeg waarin het wordt verwerkt, beïnvloeden.

Dat geldt voor het kwaad, en het geldt ook voor het Koninkrijk. Zowel het goede als het kwaad kunnen zich op die manier in een samenleving verspreiden. Het Koninkrijk van God hoort zich op die manier in de wereld te verspreiden, maar wanneer het kwaad de kans krijgt, heeft ook dat de neiging zich zo te verspreiden.

Blijkbaar geeft Hij aan dat deze huichelarij onder de Farizeeën misschien niet altijd zo wijdverbreid was. De Farizeeën waren tenslotte voortgekomen uit een werkelijk godvruchtige beweging. In de tijd van Antiochus Epiphanes verbood Antiochus de Joden om de sabbat te houden, afschriften van de Schrift te bezitten, hun kinderen te besnijden of ook maar iets anders te doen wat kenmerkend Joods was. De Hasidim, een verzetsbeweging tegen Antiochus Epiphanes, waren bereid hun leven te geven in plaats van op deze punten water bij de wijn te doen. Ze hielden de sabbat en lieten de soldaten hen doden. Deze mensen waren helden, en uit die groep kwam de beweging van de Farizeeën voort. De wortels van de Farizeeën lagen tijdens de Makkabese periode bij de Hasidim.

Het was werkelijk een goede groep mensen en in de ogen van het volk waren ze ongetwijfeld helden. Uiteindelijk begonnen de mensen hoog tegen hen op te zien. Het verlangen om dat beeld in stand te houden verspreidde zich ongetwijfeld als zuurdeeg door hun beweging, totdat er in de tijd van Jezus bijna geen Farizeeën meer waren die geen huichelaars waren. Deze huichelarij verspreidde zich als zuurdeeg door hun beweging. Jezus zegt: 'Wees voorzichtig. Laat dat niet in jullie beweging gebeuren, discipelen.'

5

Huichelarij in de kerk komt aan het licht

Helaas heeft de gemeente niet erg goed naar Zijn waarschuwing geluisterd, want veel mensen in de gemeente hebben in dat opzicht hetzelfde probleem als de Farizeeën. De wereld kijkt naar hen als mensen die God vertegenwoordigen, die Jezus vertegenwoordigen, en ze willen niet dat men hen als iets anders ziet. Als christen wil je liever niet dat mensen je gebreken kennen. Als je het kunt voorkomen, wil je niet dat ongelovigen ervan weten.

Maar ongelovigen hebben minder respect voor je als ze merken dat je iets verbergt of doet alsof je iets bent. Wanneer een televisie-evangelist ten val komt, wekt dat de indruk dat christelijke predikers allemaal huichelaars zijn. Dit brengt de beweging enorme schade toe. Ik denk dat zelfs ongelovigen meer respect hebben voor christenen

als die gewoon open zijn en niet doen alsof ze volmaakt zijn. Wat je ziet, is wat je krijgt. We moeten ervoor oppassen dat we tegenover andere christenen of tegenover de wereld op de een of andere manier een schijnbeeld ophouden. Jezus zei:

Intussen, toen er een menigte van tienduizenden mensen bijeengekomen was, zodat zij elkaar bijna onder de voet liepen, begon Hij te spreken, allereerst tot Zijn discipelen: Wees op uw hoede voor het zuurdeeg van de Farizeeën, dat is de huichelarij. Want er is niets bedekt wat niet geopenbaard zal worden, en er is niets verborgen wat niet bekend zal worden. Daarom, al wat u in het duister gezegd hebt, zal in het licht gehoord worden en wat u in de binnenkamers in iemands oor gesproken hebt, zal op de daken gepredikt worden.

LUKAS 12:1-3

Dat wil zeggen: als je met een soort vernislaag van geestelijkheid probeert te bedekken wat je werkelijk bent, zal dat aan het licht komen.

Met andere woorden, geheimen zullen aan het licht komen. Als mensen de schijn ophouden geestelijk te zijn, zal die schijn uiteindelijk worden doorzien. Wat ze werkelijk zijn, zal uiteindelijk van de daken worden geroepen. Veel van die dingen worden van de daken geroepen via televisie en satellietschotels. Arme Jimmy Swaggart, Jim Bakker en sommige van die andere mannen wier val op televisie plaatsvond: hun problemen werden in heel letterlijke zin van de daken geroepen. Er zijn mannen geweest die net zo slecht waren als zij, of erger, maar die niet leefden in een tijd waarin iedereen onmiddellijk van hun huichelarij kon weten zodra die zich voordeed. Televisie en internet hebben het beslist mogelijk gemaakt dat de tekortkomingen van ieder mens voor de wereld openbaar worden.

6

Waarom Jezus leert God te vrezen

Vers 4:

En Ik zeg u, Mijn vrienden: Wees niet bevreesd voor hen die het lichaam doden en daarna niets meer kunnen doen. Maar Ik zal u laten zien voor Wie u bevreesd moet zijn: Wees bevreesd voor Hem Die, nadat Hij gedood heeft, ook macht heeft in de hel te werpen. Ja, Ik zeg u, wees bevreesd voor Hem!

LUKAS 12:4-5

Jezus leert de vreze van God. Het is niet slechts een oudtestamentisch begrip. We lezen in het Oude Testament veel over de vreze van God, in de Psalmen, de Spreuken en de Profeten. Eerlijk gezegd pleit elk deel van het Oude Testament ervoor God te vrezen. Mensen die God niet vrezen, worden als dwaas beschouwd, want:

Het beginsel van wijsheid is de vreze des HEEREN en de kennis van de heiligen is inzicht.

SPREUKEN 9:10

Ze worden als slecht beschouwd. Over de goddelozen wordt gezegd:

De vreze Gods staat hun niet voor ogen.

ROMEINEN 3:18

Omdat ze God niet vrezen, doen ze wat verkeerd is. Als je God vreesde, zou je voorzichtiger, behoedzamer en gewetensvoller met dingen omgaan. De vreze van God is dus iets geweldigs in het Oude Testament.

In het Nieuwe Testament denken sommige mensen dat de zaken veranderd zijn. Ze denken: 'Natuurlijk is er in het Oude Testament reden om bang te zijn voor God, want Hij was zo prikkelbaar, zo kortaangebonden en zo snel met oordelen en doden. Er is

veel om bang voor te zijn. Maar Jezus is onze vriend. Hij is een aardige Man. Hij is voor onze zonden gestorven en daarom is er niets te vrezen. Als je bang bent, is dat misschien een gebrek aan geloof. Misschien begrijp je de genade van God niet als je God vreest.'

Er zijn mensen die vinden dat de vreze van God helemaal geen nieuwtestamentisch begrip is, omdat genade volgens hen toestemming betekent. Genade geeft hun de vrijheid om te doen wat ze maar willen en niets van God te vrezen. Als je God vreest, zullen veel mensen denken dat je wettisch bent, of op werken gericht, of iets dergelijks. Maar de vreze van God is in het Oude Testament hetzelfde als in het Nieuwe. Ze wordt aanbevolen. Jezus Zelf beveelt haar hier aan. Hij zegt:

Wees niet bang voor mensen die je lichaam kunnen doden, want daarna kunnen ze niets meer doen.

7

Doodsangst maakt mensen tot slaven

Ik zou zeggen dat je geestelijk al mijlenver vooruit zou zijn op de meeste mensen als je zelfs alleen daar acht op zou slaan en niet bang zou zijn voor mensen die je lichaam kunnen doden. In Hebreeën, hoofdstuk 2, vers 15, staat:

en allen te verlossen die door angst voor de dood gedurende heel hun leven aan slavernij onderworpen waren.

HEBREEËN 2:15

In Hebreeën, hoofdstuk 2, vers 14 en 15, staat:

Omdat nu die kinderen van vlees en bloed zijn, heeft Hij eveneens daaraan deel gehad om door de dood hem die de macht over de dood had — dat is de duivel — teniet te doen, en allen te verlossen die door angst voor de dood gedurende heel hun leven aan slavernij onderworpen waren.

HEBREEËN 2:14-15

De angst voor de dood is een gebondenheid. Als je bang bent om te sterven, kan iedereen die een pistool tegen je hoofd kan zetten, je zover krijgen dat je doet wat hij wil. De duivel denkt dat iedereen vanuit dat motief handelt. Denk eraan hoe Job niet voor de druk was gezwicht toen hij zijn kinderen en zijn bezittingen verloor. God zei tegen satan in Job, hoofdstuk 2:

Job heeft aan zijn oprechtheid vastgehouden, hoewel u Mij ertoe aanzette hem zonder reden te treffen.

JOB 2:3

Satan zei:

Toen antwoordde de satan de HEERE en zei: Huid voor huid! Alles wat iemand heeft, zal hij geven voor zijn leven.

JOB 2:4

Met andere woorden: ‘Laat mij zijn leven bedreigen, dan zal hij zwichten. Niemand zal zijn rechtschapenheid bewaren als hij daarmee de dood riskeert.’

Dat is wat de duivel denkt. De duivel houdt mensen door de angst voor de dood in slavernij en kan hen alles laten doen wat hij wil, tenzij ze niet bang zijn voor de dood. Als je niet bang bent voor de dood, kan niemand je dwingen iets te doen wat je niet wilt doen. Je kunt niet gedwongen worden tot een compromis als je niet bang bent voor de dood. Als je wel bang bent voor de dood, kan iedereen je beheersen, zolang diegene een

dodelijk wapen heeft en je aan zijn genade bent overgeleverd. De christelijke martelaren hebben door de hele geschiedenis heen bewezen — en eerlijk gezegd hebben de profeten in het Oude Testament dat ook bewezen — dat de angst voor de dood overwonnen kan worden. Je hoeft niet bang te zijn voor de dood. Als je niet bang bent voor de dood, zul je onder bedreiging geen compromis sluiten. Jezus wil dat al Zijn mensen die houding hebben. Paulus zei in Filippenzen hoofdstuk 1:

Want het leven is voor mij Christus en het sterven is voor mij winst.

FILIPPENZEN 1:21

8

Sterven is winst voor wie Christus kent

Als je gelooft dat dit waar is, waarom zou je dan ooit bang zijn om te sterven, wanneer sterven winst is? Volgens hem is sterven om bij de Heere te zijn een verbetering ten opzichte van blijven leven. Hij zegt:

Ik word door beide mogelijkheden gedrongen.

FILIPPENZEN 1:23

Het ene is om hier te blijven en vruchtbaar te zijn in zijn arbeid. Het andere is om heen te gaan en bij Christus te zijn, wat veel beter is. Hij zei dat het beter is om bij Christus te zijn.

Christenen geloven dit blijkbaar niet wanneer ze bang zijn voor de dood. We horen het toch te geloven? Als we het werkelijk geloven, zullen we nooit bereid zijn een compromis te sluiten om ons leven te redden. Je leven redden wanneer daar geen

compromis voor nodig is, is een andere kwestie. Jezus heeft het over iemand die je bedreigt met de marteldood. Ze kunnen je doden en je leven nemen. Ze kunnen het lichaam doden.

En Ik zeg u, Mijn vrienden: Wees niet bevreesd voor hen die het lichaam doden en daarna niets meer kunnen doen.

LUKAS 12:4

Dat wil zeggen: bezwijk niet onder die druk. Sluit gewoon geen compromis. Hij zegt dat het beter is om dan maar te sterven dan een compromis te sluiten.

Ze kunnen je inderdaad doden, maar daarna kunnen ze niets meer doen, zegt Hij. Wanneer je eenmaal gedood bent, ben je in werkelijkheid niet alleen aan hun handen ontsnapt, maar ook aan die van de duivel en alle anderen.

Ik weet niet precies waarom mensen zo hard hun best doen om in leven te blijven, terwijl het leven vol uitdagingen, beproevingen, gevaren en zonden is. Zolang God ons hier laat leven, moeten we ons best doen en blijven leven zolang Hij ons die tijd geeft. Maar stel dat God zou zeggen: 'Goed, je tien jaar zijn voorbij. Je mag nu thuiskomen.' Ik weet niet waarom een christen daar niet blij mee zou zijn, tenzij diegene Jezus misschien niet erg goed kent. Ik weet niet zeker of zo iemand Hem wel zo graag wil zien.

Ik heb Jezus altijd willen zien. Sinds ik een tiener was, heb ik daar altijd vurig naar verlangd. Ik hoorde zelfs al over Billy Graham toen ik tien jaar oud was. Ik ging in Los Angeles naar een Billy Graham-campagne en ik weet nog waarom ik daar naar voren ging. Het was niet de eerste keer dat ik bij een oproep naar voren was gegaan. Maar de reden waarom ik bij die oproep naar voren ging, toen ik tien was en in Los Angeles woonde, was dat Billy Graham zei — en dat herinner ik me nog heel duidelijk —: 'Omdat ik christen ben, hoef ik niet bang te zijn om te sterven.'

Hoewel ik al een gelovige was, denk je op tienjarige leeftijd niet na over sterven. Ik had dat nooit echt tot me laten doordringen. Als ik christen ben, hoef ik niet bang te zijn om te sterven, en ik wilde er zeker van zijn dat ik dat was. Dus ging ik naar voren.

Dat is werkelijk iets heel kenmerkends van christen-zijn. Er zijn nog andere kenmerkende dingen, maar alle andere mensen zouden bang moeten zijn om te sterven. Alle andere mensen zouden bang moeten zijn voor degenen die het lichaam kunnen doden, want ze zijn niet voorbereid om God te ontmoeten. Maar als je God kent en als je God en Jezus liefhebt, dan verlang je er toch iedere dag al naar om Hem te zien. Als de dokter zou zeggen: ‘Je gaat over twee weken sterven,’ zou ik zeggen: ‘Kunnen we het vervroegen? Ik kijk hier al mijn hele leven naar uit.’

Als je niet bang bent om te sterven, kan niemand je met bedreigingen met de dood zover krijgen dat je Christus afvalt. Dat is wat Jezus Zijn discipelen duidelijk wil maken. En het werd hun duidelijk, want ze stierven allemaal als martelaar, behalve Johannes. Zelfs op hem werd een poging tot marteling gedaan en hij bezweek niet, maar hij stierf niet. Uiteindelijk leefde hij een vol leven. Maar vele, vele martelaren stierven voor Jezus. Ze stierven zingend, blij en God aanbeddend, omdat ze wisten dat ze op weg waren naar iets wat, zoals Paulus zei, veel beter is — verreweg beter.

9

Gehenna: hel of het Dal van Hinnom?

Maar Hij zegt:

En Ik zeg u, Mijn vrienden: Wees niet bevreesd voor hen die het lichaam doden en daarna niets meer kunnen doen. Maar Ik zal u laten zien voor Wie u bevreesd moet zijn: Wees bevreesd voor Hem Die, nadat Hij gedood heeft, ook macht heeft in de hel te werpen. Ja, Ik zeg u, wees bevreesd voor Hem!

LUKAS 12:4-5

Met ‘hell’ wordt hier Gehenna bedoeld. Ik heb geen tijd om uitvoerig te bespreken wat Gehenna betekent. Het is voldoende om te zeggen dat het het oordeel van God betekent. In bijna elke Engelse Bijbel wordt het met ‘hell’ vertaald en daarom wordt

Gehenna van oudsher als de hel beschouwd. Nu, dat kan het zijn. Dat is één mogelijke betekenis ervan. Er is nog een andere mogelijke betekenis, namelijk dat Gehenna naar Gehenna verwijst.

Gehenna is een Grieks woord dat het Dal van Hinnom betekent, en dat was een echt dal direct ten zuidwesten van Jeruzalem. Ik heb in Gehenna gelopen. De enige keer dat ik naar Israël ging, liep ik over het groene gras in het Dal van Hinnom. Dat is wat Gehenna betekent: het Dal van Hinnom. Het is simpelweg een Grieks woord dat dat betekent.

Vertalers en commentatoren nemen doorgaans aan dat Jezus het Dal van Hinnom gebruikte als beeld van de hel. Ik kan er niet zeker van zijn dat Hij dat niet deed, want de rabbijnen van vóór de tijd van Christus waren Gehenna al op precies die manier gaan gebruiken. In feite begonnen rabbijnen in de eeuw vóór Christus over Gehinnom, of Gehenna, te spreken als één afdeling van Hades: de afdeling waar het vuur was, waar slechte mensen in de hel werden geworpen, de slechte kant van Hades. Het boek Henoch was een van de eerste Joodse boeken waarin dit denkbeeld naar voren werd gebracht.

Later klinkt dit ook door bij de rabbijnen in andere boeken, het boek Judith enzovoort. Tegen de tijd van Christus gebruikten veel rabbijnen het woord Gehenna in de betekenis van hel. Waarschijnlijk denken de meeste vertalers daarom dat Jezus, toen Hij het woord Gehenna gebruikte, het gebruikte zoals de rabbijnen het gebruikten. Waarom niet? Waarom niet? Men neemt aan dat de mensen het zo zouden hebben begrepen. Waarom zou Hij het niet op die manier gebruiken? Dat is mogelijk, en daarom wordt het in onze Bijbel altijd vertaald met 'hel'.

10

Gehenna in de profetieën van Jeremia

Maar veel mensen hebben niet beseft dat het Dal van Hinnom een enorme betekenis had in het Oude Testament. Jeremia had voorzeggd dat wanneer de Babyloniërs Jeruzalem zouden verwoesten, de lijken van de gedoden het Dal van Hinnom zouden

vullen. In Jeremia 7 bijvoorbeeld werd het Dal van Hinnom ook Tofet genoemd. In vers 31 van Jeremia 7 staat:

En zij hebben de hoogten van Tofet gebouwd, die in het dal Ben-Hinnom zijn, om hun zonen en hun dochters in het vuur te verbranden. Dat heb Ik niet geboden en is niet in Mijn hart opgekomen.

JEREMIA 7:31

Dit wordt ook herhaald in hoofdstuk 19. Hij zegt duidelijk dat Tofet, of het Dal van Hinnom, de plaats is waar lijken zullen worden neergegoot en door vogels en dieren zullen worden opgegeten. Wanneer? Toen de Babyloniërs Jeruzalem verwoestten. De Babyloniërs zouden zo veel mensen afslachten dat ze alle lijken buiten in het Dal van Hinnom zouden gooien, waar ze zouden blijven liggen om door de vogels te worden opgegeten. Dat is wat hij zegt.

In Jeremia 19, vers 6 tot en met 8, staat:

Daarom, zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat deze plaats niet meer genoemd zal worden Tofet en het dal Ben-Hinnom, maar Moorddal. Ik zal de plannen van Juda en Jeruzalem in deze plaats verijdelen. Ik zal hen doen vallen door het zwaard vóór hun vijanden en door de hand van hen die hen naar het leven staan. Ik zal hun dode lichamen als voedsel geven aan de vogels in de lucht en aan de dieren op de aarde. Ik zal deze stad maken tot een verschrikking en tot een aanfluiting. Ieder die er voorbijtrekt, zal zich ontzetten en van afschuw sissen over al haar wonden.

JEREMIA 19:6-8

Ga dan verder naar vers 12 en 13:

Zo zal Ik doen met deze plaats, spreekt de HEERE, en met zijn inwoners, om deze stad te maken als een Tofet. De huizen van Jeruzalem en de huizen van de koningen van Juda zullen even onrein worden als de plaats van Tofet, met alle huizen waar zij op de daken ervan reukoffers hebben gebracht aan heel het leger aan de hemel en plengoffers hebben uitgegoten voor andere goden.

JEREMIA 19:12-13

Het punt hier is dat hij spreekt over de verwoesting die in 586 voor Christus over Jeruzalem zou komen. De Babyloniërs zouden komen en iedereen uitroeien, en de stad afbreken en platbranden. Dit is gebeurd. In verband hiermee zei Jeremia herhaaldelijk:

Daarom, zie, er komen dagen, spreekt de HEERE, dat het niet meer Tofet of het dal Ben-Hinnom zal genoemd worden, maar Moorddal. Men zal in Tofet begraven, omdat er nergens anders plaats zal zijn. De dode lichamen van dit volk zullen tot voedsel zijn voor de vogels in de lucht en de dieren op de aarde, en niemand zal ze schrik aanjagen.

JEREMIA 7:32-33

Dat is dus Gehenna. Dat is het Dal van Hinnom.

11

Gehenna volgens profeten of rabbijnen

Jezus waarschuwde dat mensen in Israël die Hem verwierpen, het gevaar liepen in het Dal van Hinnom geworpen te worden. Dat is de letterlijke betekenis van Gehenna. Mogelijk gebruikte Hij het woord dus zoals de profeten het gebruikten.

Jeremia was niet de enige profeet die het op die manier gebruikte. Jesaja sprak ook over het Dal van Hinnom als een plaats van lijken. In Jesaja 30:33 staat:

Want de verbrandingsplaats is al eerder gereedgemaakt, ook voor de koning is hij in gereedheid gebracht. Hij heeft hem diep gemaakt en wijd. Voor zijn brandstapel is er vuur en hout in overvloed. De adem van de HEERE zal hem aansteken als een zwavelstroom.

JESAJA 30:33

Hier gaat het over de Assyriërs die buiten Jeruzalem werden afgeslacht, toen de engel van de Heere kwam en in de dagen van Hizkia 185.000 van hen doodde. Het in het citaat met 'verbrandingsplaats' weergegeven woord is Tofet. Ook hier wordt Tofet, of het Dal van Hinnom, dus gezien als een plaats van brandstapels. We lezen in Koningen en Kronieken niet wat er met die lichamen gebeurde nadat ze waren gedood, maar ze moeten allemaal verbrand zijn. Jesaja zegt:

Ja, Tofet wordt een plek met een brandstapel, waar al die lichamen van de Assyriërs zullen worden verbrand.

Tofet, of het Dal van Hinnom, was dus meer dan eens een plaats waar lijken werden verzameld nadat mensen waren uitgeroeid. Ze werden verbrand of door vogels of wormen of wat dan ook opgegeten. Jezus sprak over Gehenna tegen een generatie die met een soortgelijke invasie te maken zou krijgen. De Romeinen zouden met Jeruzalem hetzelfde doen als de Babyloniërs in de tijd van Jeremia. Mogelijk gebruikte Jezus het Dal van Hinnom, of Gehenna, daarom zoals de profeten dat deden en niet zoals de rabbijnen. Als je Jezus kent, Zijn houding tegenover de tradities van de

rabbijnen en Zijn houding tegenover de profeten, wat is dan waarschijnlijker? Dat Jezus over Gehenna sprak zoals de profeten dat deden, of zoals de rabbijnen dat deden? Als iemand zegt: ‘Hij zou dat doen zoals de rabbijnen dat deden,’ dan spreekt Hij over de hel, want de rabbijnen waren Gehenna tegen die tijd als een woord voor de hel gaan gebruiken. Het lijkt mij echter een heel redelijk alternatief om te opperen dat Jezus waarschuwt voor wat er zou gaan gebeuren met de Joden die in die generatie geen christenen werden, in Jeruzalem bleven en werden afgeslacht toen de Romeinen kwamen. Hun lichamen werden, net als die in de tijd van Jeremia, in Gehenna geworpen, in het dal van Hinnom.

12

Sterven als martelaar of onder Gods oordeel

Het kan dus beide kanten op. Ook hier moet je daar zelf een oordeel over vormen. Spreekt Jezus meer zoals de rabbijnen, of meer zoals de profeten? Voor mij is dat geen moeilijke afweging, maar sommige mensen vinden het blijkbaar moeilijker. Zij denken dat het waarschijnlijker is dat Hij spreekt zoals de rabbijnen. Hoe dan ook, hoe we Gehenna ook begrijpen, het verwijst naar het oordeel van God.

Sommige mensen zeggen: ‘Het zou niet kunnen doelen op het oordeel van het jaar 70 na Christus en op het werpen van hun lijken in Gehenna, want waarom zou dat erger zijn dan op een andere manier gedood worden?’ Jezus zei:

En Ik zeg u, Mijn vrienden: Wees niet bevreesd voor hen die het lichaam doden en daarna niets meer kunnen doen. Maar Ik zal u laten zien voor Wie u bevreesd moet zijn: Wees bevreesd voor Hem Die, nadat Hij gedood heeft, ook macht heeft in de hel te werpen. Ja, Ik zeg u, wees bevreesd voor Hem!

LUKAS 12:4-5

Waarom zou dat iets zijn om je zorgen over te maken? Als je eenmaal dood bent, wat maakt het je dan uit waar je lichaam wordt neergeworpen? Waarom zou dat enige aansporing vormen voor datgene waar Jezus het over heeft?

Omdat sterven onder het oordeel van God, wanneer de Romeinen Jeruzalem zouden uitroeien en je lijk naar buiten zou worden geworpen om door de vogels in de lucht te worden opgegeten, een beeld is van sterven terwijl je verhouding met God niet goed is. De persoon die trouw blijft en geen compromis sluit, zelfs als hij zijn leven verliest, sterft duidelijk terwijl zijn verhouding met God goed is. De persoon die Christus verwerpt, komt onder Gods oordeel over Jeruzalem en zijn lijk wordt uiteindelijk in Gehenna geworpen. Alleen al het feit dat hij daar was om gedood en daarheen geworpen te worden, geeft aan dat hij hier aan de verkeerde kant van Gods zaak stond. Hij stierf terwijl zijn verhouding met God niet goed was.

Als iemand zegt: ‘Wat valt daaraan te vrezen, behalve de hel?’ Misschien is de hel wel het enige waarover je je zorgen hoeft te maken. Dat betekent niet dat Gehenna de hel betekent. Wat ik zeg, is dat ik geloof dat het heel goed mogelijk is dat Jezus zegt: ‘Jullie zullen óf als martelaren sterven, óf onder het oordeel van God sterven. Vrees het eerste niet, maar vrees het laatste wel.’ Sterven onder het oordeel van God zal voor niemand goed aflopen, ongeacht hoe we begrijpen wat er na dat moment plaatsvindt.

13

God vergeet zelfs de minste mus niet

Je moet begrijpen dat bijna iedere keer dat Jezus het woord hel gebruikte — niet werkelijk iedere keer, maar bijna iedere keer — daar het woord Gehenna staat. Hij zegt in vers 6:

Worden niet vijf musjes voor twee penninkjes verkocht? En niet een van die is bij God vergeten. Ja, ook de haren van uw hoofd zijn alle geteld. Wees dan niet bevreesd: u gaat veel musjes te boven.

LUKAS 12:6-7

Je hoort dus niet bang te zijn voor degenen die je kunnen doden. Het kan zelfs zijn dat ze je werkelijk doden, maar God waakt over je zoals Hij over de mussen waakt. In Mattheüs hoofdstuk 10 vinden we de instructies die Jezus aan de twaalf gaf toen Hij

hen uitzond, en daar spreekt Hij ook over de mussen. Het is Mattheüs, hoofdstuk 10, vers 29. Jezus zei:

Worden niet twee musjes voor een penninkje verkocht? En niet een van die zal op de aarde vallen buiten uw Vader om.

MATTHEÛS 10:29

Het punt hier is dat Hij niet zegt dat mussen niet sterven omdat God voor ze zorgt en ervoor zorgt dat ze niet sterven. Nee, de spreker legt ‘buiten uw Vader om’ hier zo uit dat ze niet buiten de wil van je Vader om sterven. Mussen sterven natuurlijk. Ze sterven net zo goed als ieder ander dier. Hij voert niet als argument aan dat God je niet zal laten sterven als je waardevol voor Hem bent. Hij zegt dat als je waardevol voor God bent, minstens zo waardevol als een mus — en je bent in feite meer waard dan vele mussen — je nooit buiten Zijn wil om zult mogen sterven.

Dat zou de enige zorg moeten zijn die een christen heeft over de dag waarop hij sterft: is dit de dag waarop God wil dat ik sterf, of niet? Zo niet, dan kan ik niet sterven als ik in Zijn wil ben.

De engel van de HEERE legerd zich rondom hen die Hem vrezen, en redt hen.

PSALMEN 34:8

God zal niets met je laten gebeuren als het niet jouw tijd is om te sterven, als je op Hem vertrouwt. Maar wanneer het jouw tijd is om te sterven, zou je moeten zeggen: ‘Dat is goed. Het is in orde.’ Tot die tijd zal er geen haar van mijn hoofd vallen. God zorgt voor alles, en Zijn wil omvat elk detail van mijn welzijn. Als er niet één mus sterft zonder Zijn wil, dan zal ik zeker niet sterven zonder Zijn wil. Sterven zonder Zijn wil is het enige waarover ik me zorgen zou hoeven maken. Sterven in Zijn wil is voor mij nooit een probleem, en ook niet voor welke christen dan ook.

Het is interessant dat Hij in Mattheüs zegt, in Mattheüs, hoofdstuk 10, vers 29:

Worden twee mussen niet voor één koperen muntje verkocht?

Maar kijk eens naar het verschil in Lukas 12. Hij zegt:

Worden niet vijf musjes voor twee penninkjes verkocht? En niet een van die is bij God vergeten.

LUKAS 12:6

Zo werkte in die tijd dus de handel in mussen op de markt. Je kon er twee kopen voor één koperen munt, één penny, of je kon er vijf krijgen voor twee penny's. Wat zegt je dat? Het zegt je dat je er vier koopt en er één bij krijgt. Voor één penny kun je er twee krijgen. Voor twee pennies zou je verwachten dat je er vier krijgt, maar in plaats daarvan krijg je er vijf. Je krijgt er dus vijf voor de prijs van vier, en die ene die bij de koop wordt gedaan, is zelfs minder dan een halve penny waard. De twee waarvoor je één penny hebt betaald, zijn elk een halve penny waard. Die andere is voor de verkoper minder waard dan dat. Hij geeft hem gratis weg.

Ik vind het interessant om dat te zien, want Jezus zegt dat niet één van de mussen op de grond valt buiten je Vader om. Of, zoals Hij in Lukas zegt:

Worden niet vijf musjes voor twee penninkjes verkocht? En niet een van die is bij God vergeten.

LUKAS 12:6

Zelfs de vijfde, zelfs die ene waaraan de koopman niet genoeg waarde hecht om er iets voor te vragen, is gewoon een gratis extraatje. Zelfs die ene, waaraan de mens helemaal geen waarde hecht, acht God waardevol genoeg om hem niet te vergeten. Of, zoals Mattheüs zegt:

Worden niet twee musjes voor een penninkje verkocht? En niet een van die zal op de aarde vallen buiten uw Vader om.

MATTHEÛS 10:29

14

Christus belijden of verloochenen

Vers 8:

En Ik zeg u: Ieder die Mij belijden zal voor de mensen, die zal ook de Zoon des mensen belijden voor de engelen van God. Maar wie Mij verloochenen zal voor de mensen, die zal verloochend worden voor de engelen van God. En ieder die enig woord spreken zal tegen de Zoon des mensen, het zal hem vergeven worden, maar wie tegen de Heilige Geest gelasterd zal hebben, het zal hem niet vergeven worden.

LUKAS 12:8-10

Ik kan daar maar beter even stoppen om er commentaar op te geven. Lukas zegt dat Jezus ons belijdt voor de engelen van God; in Mattheüs staat dat Hij ons zal belijden voor Zijn Vader in de hemel. Dat betekent dat Hij ons belijdt voor de Heere in de hemel. Dat Hij ons voor God belijdt, betekent dat Jezus ons als de Zijnen erkent. Hij erkent dat wij Hem toebehoren. Dat is trouwens onze enige hoop op de oordeelsdag. De enige hoop die we hebben, is dat Hij ons als de Zijnen zal erkennen. En Hij zegt:

Dat zal Ik doen als jij openlijk voor Mij uitkomt.

Hiermee bedoelt Hij volgens mij dat je als levenswijze in het openbaar bekendmaakt dat je een volgeling van Christus bent. Ik denk niet dat Hij het alleen heeft over één afzonderlijk geval waarin je Christus belijdt. Het gaat erom dat je hele leven Christus steeds weer en geregeld belijdt als je Heere, in tegenstelling tot een heel leven waarin je Christus verloochent als je Heere.

Hem verloochenen tegenover de mensen hoeft niet uitsluitend iets te zijn wat je met woorden doet. In Titus hoofdstuk 1, vers 16, spreekt Paulus met Titus over een groep mensen. Hij zegt in het laatste vers van Titus 1:

Zij belijden dat zij God kennen, maar zij verloochenen Hem met hun werken, aangezien zij verfoeilijk zijn en ongehoorzaam en tot elk goed werk ongeschikt.

TITUS 1:16

Er is dus meer dan één manier om Christus te verloochenen. Je kunt Hem met woorden verloochenen, of je gedrag kan Hem verloochenen.

Het is duidelijk dat Hem erkennen of Hem afwijzen, Hem belijden of Hem verloochenen tegenover de mensen, meer inhoudt dan alleen met woorden zeggen dat je trouw bent aan Christus, of met woorden zeggen dat je Hem ontrouw bent. Het heeft te maken met wat je zegt, wat je doet en wat je door je daden en woorden voortdurend laat zien dat je bent. Je laat zien dat je een volgeling van Christus bent. Daarmee erken je Hem openlijk en belijdt je Hem voor de wereld. Het tegenovergestelde is dat je probeert geheim te houden dat je een christen bent en Hem zelfs verloochent door je gedrag, waarin je compromissen sluit.

Met andere woorden, we hebben het nodig dat Hij ons voor de Vader belijdt. Als Hij ons voor de Vader verloochent, blijft er voor ons niets anders over dan het oordeel. Dus zegt Hij:

Je hoeft je niet voor Mij te schamen tegenover andere mensen. Je moet voor Mij opkomen. Je moet voor Mij leven. Mensen moeten weten dat jij bij Mij hoort. En als ze dat niet weten—als jij dat niet laat blijken uit wat je doet en zegt—dan zal Ik God ook niet laten weten dat jij bij Mij hoort, want dan weet Ik uiteindelijk niet zeker of dat wel zo is.

15

Wat is lastering van de Heilige Geest?

Maar dan is er nog die kwestie van wat Jezus zei:

dat iemand vergeven wordt als hij iets tegen de Mensenzoon zegt, terwijl iemand die de Heilige Geest lastert niet vergeven zal worden. Dat is natuurlijk die bekende uitspraak van Jezus. Kennelijk heeft Hij dit meer dan eens gezegd. We weten dat Hij het in Mattheüs 12 heeft gezegd, en de parallel van Mattheüs 12 zijn we elders in Lukas al tegengekomen. Nu is dit weer een ander moment. Kennelijk heeft Jezus dus meer dan eens gewaarschuwd tegen godslastering van de Heilige Geest.

Jezus zei:

En ieder die enig woord spreken zal tegen de Zoon des mensen, het zal hem vergeven worden, maar wie tegen de Heilige Geest gelasterd zal hebben, het zal hem niet vergeven worden.

LUKAS 12:10

of:

Het zal hem niet vergeven worden.

Daarom wordt dit soms de onvergeeflijke zonde genoemd. Als je dit doet, zal het je niet vergeven worden. Is dit dé onvergeeflijke zonde, of is het een onvergeeflijke zonde? De term 'onvergeeflijke zonde' wordt in de Schrift niet gebruikt. We moeten kijken naar wat Hij werkelijk heeft gezegd en wat dat betekent.

Wat betekent het dat je vergeving kunt ontvangen als je een woord tegen Christus spreekt, maar niet als je de Heilige Geest lastert? Dit is verbijsterend, want waarom zou de Heilige Geest belangrijker zijn dan Christus Zelf? Waarom zou godslastering van Christus een vergeeflijke overtreding zijn, maar godslastering van de Heilige Geest niet? Wat is er aan de Heilige Geest waardoor Hij zoveel belangrijker is, of

waardoor Hij hoger staat dan Christus? Of waardoor godslastering van de Geest zoveel erger is, oneindig veel erger, en voor altijd onvergeeflijk, terwijl dat niet geldt voor godslastering van Christus?

Ik denk dat hiervoor veel verklaringen zijn gegeven. In één passage deed Jezus deze uitspraak nadat de Farizeeën hadden gezegd dat Hij demonen uitdreef door Beëlzebul, de vorst van de demonen. Jezus maakte toen deze opmerking. Daardoor krijgen veel mensen de indruk dat Jezus zegt dat de Farizeeën dit inderdaad hadden gedaan. Zij hadden de Heilige Geest gelasterd toen ze zeiden dat het werk van de Geest, dat Christus deed door demonen uit te drijven, in werkelijkheid het werk van de duivel was. Men zegt dat het godslastering van de Heilige Geest is wanneer je ziet wat de Heilige Geest doet en zegt: 'Dat is de duivel.'

Misschien is dat zo, maar Jezus heeft niet gezegd dat het zo is. Hij waarschuwde de Farizeeën wel tegen godslastering van de Heilige Geest bij de gelegenheid waarop zij dat zeiden. Misschien zegt Hij: 'Jullie komen gevaarlijk dicht bij iets waarvoor jullie nooit vergeving zullen ontvangen.' Of misschien zegt Hij: 'Jullie hebben het al gedaan.' Hij heeft niet daadwerkelijk gezegd dat zij het hadden gedaan. Hij zei alleen: 'Als iemand zoiets doet, is dit hoe het zal aflopen.'

Het blijft dus enigszins giswerk. Hadden ze dit met hun woorden al gedaan, stonden ze op het punt het te doen, of kwamen hun uitspraken feitelijk neer op godslastering van de Geest? Maar degenen die het daarmee in verband brengen, zeggen meestal dat godslastering van de Heilige Geest betekent dat je het werk van de Heilige Geest aan de duivel toeschrijft. Jezus dreef demonen uit door de Geest van God, en zij zeiden dat het de duivel was. Ze zien het werk van de Heilige Geest en noemen het de duivel. Ze noemen de Heilige Geest de duivel. Dat is godslastering van de Heilige Geest.

Dit is een heel gangbare manier om deze uitspraak van Jezus over godslastering van de Geest te begrijpen. Maar in dit specifieke geval, in Lukas 12, lastert niemand de Geest. Er is hier dus geen context voor, behalve de context van de noodzaak om voor Hem uit te komen, of Hem voor de mensen te belijden, in plaats van Hem voor de mensen te verloochenen. Daar kom ik zo op terug.

16

Geesteswerk verkeerd beoordelen

Maar laat ik dit zeggen: als het inderdaad godslastering van de Heilige Geest is wanneer iemand het werk van de Heilige Geest ziet en zegt: 'Dat is het werk van de duivel', dan zijn er misschien heel veel christenen die dat onbedoeld hebben gedaan. Er zijn veel dingen waarvan sommige christenen denken dat ze het werk van de Heilige Geest zijn, terwijl andere denken dat ze het werk van de duivel zijn. Het spreken in tongen is daar een voorbeeld van. Sommige mensen geloven dat de gave van het spreken in tongen tegenwoordig niet meer bestaat. Anderen geloven dat het dat wel is. Ik geloof dat het ook tegenwoordig een echte gave van de Heilige Geest is. Ik ken niets in de Bijbel waar staat dat het ooit zou ophouden een rechtmatige gave te zijn.

Maar er zijn mensen van wie het officiële standpunt luidt: 'Als je in tongen spreekt, is dat van de duivel.' Stel nu dat ze het mis hebben? Stel dat het werkelijk een gave van de Heilige Geest is en zij zeggen dat die van de duivel komt? Is dat godslastering van de Heilige Geest? Kunnen zij geen vergeving ontvangen? Zijn zij onvergeeflijk?

Er zijn gemeenten waar mensen omvallen wanneer er voor hen gebeden wordt, of waar andere vreemde dingen gebeuren. Ze beginnen te beven en doen dat soort dingen. Als je in pinksterkringen rondloopt, zul je veel vreemde verschijnselen zien waarvan zij geloven dat ze het werk van de Heilige Geest zijn. Een criticus die ernaar kijkt, zou kunnen zeggen: 'Dat lijkt mij meer op het werk van de duivel.' Maar als het in een bepaald geval werkelijk de Heilige Geest is en je zegt dat het het werk van de duivel is, heb je dan de Geest gelasterd? Sommige mensen zouden zeggen van wel.

Ik betwijfel ten zeerste dat het onvergeeflijk zou zijn als iemand zich te goeder trouw zo vergist, zoals sommige mensen doen. Er zijn beslist ergere zonden dan je vergissen. De cessationist die niet gelooft dat de gaven ook voor onze tijd bestemd zijn en die ten onrechte denkt dat de gaven van de Geest van de duivel komen, vergist zich tenslotte te goeder trouw. Hij denkt waarschijnlijk dat hij trouw is aan Christus en trouw aan wat de Schrift leert, ook al heeft hij ongelijk. Dat is niet hetzelfde als wat de Farizeeën deden, en volgens mij kan dat nauwelijks zijn waar Jezus op doelt. Er lijken betere manieren te zijn om dit te begrijpen.

Sommige mensen denken dat godslastering van de Heilige Geest eenvoudigweg betekent dat je je leven leidt zonder Christus aan te nemen, omdat de Heilige Geest probeert je te overtuigen en je tot Christus te brengen. Als je nooit christen wordt, heb je de Geest weerstaan of Hem gelasterd, zouden zij zeggen, en daarom is het onvergeeflijk, want je sterft als iemand die verloren is. Dat is nog een manier waarop dit is opgevat.

17

Verzet tegen Jezus kan vergeven worden

Ik denk dat er een derde manier is die mij misschien meer voldoening geeft en die naar mijn idee zelfs iets beter bij de context hiervan past. Toen Jezus zei: ‘Als jij openlijk voor Mij uitkomt’, of: ‘Als jij Mij tegenover andere mensen verloochent’, had Hij het opnieuw over een levenswijze, een vast patroon. Het is een patroon waarin je in alle aspecten van je leven openlijk voor Christus uitkomt, waarin je je er niet voor schaamt Zijn discipel te zijn en er geen moeite mee hebt Hem tegenover de mensen te belijden wanneer dat aan de orde is. Of je leidt je leven eenvoudigweg zo dat het een getuigenis van Hem is. Dat is volgens mij Hem belijden tegenover de mensen. Hem verloochenen tegenover de mensen zou het tegenovergestelde zijn: je ervoor schamen dat mensen je zien en weten dat je christen bent. Met andere woorden, Hij heeft het over een vast levenspatroon.

Wanneer Hij zegt:

Iedereen die iets tegen de Zoon des mensen zegt, kan vergeven worden, maar wie de Geest lastert, kan niet vergeven worden.

is dit in de andere passages waarin het staat iets anders verwoord, maar grotendeels hetzelfde. Is het mogelijk dat Jezus hiermee het volgende zegt? ‘Er zijn mensen die er op dit moment een gewoonte van maken slechte dingen over Mij, de Zoon des mensen, te zeggen.’ Zij kunnen vergeven worden. Het is nog niet allemaal voorbij. Ze kunnen van gedachten veranderen. Het is mogelijk vergeven te worden wanneer je zo’n verkeerde inschatting maakt, zo’n vergissing. Ze spreken zich uit tegen Mij, de Zoon des mensen.

Maar op een dag zal Ik weg zijn, en in Mijn plaats komt de Heilige Geest. Hij zal de harten van mensen overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel. Hij zal innerlijk tegenover hen getuigen. Ze zien Mij van buitenaf en Ik ben niet wat zij denken dat de Messias hoort te zijn. Daarom verzetten ze zich tegen Mij. Ze hebben ongelijk, maar ze kunnen vergeven worden. Ze kunnen veranderen.

18

De Geest weerstaan als laatste verharding

Maar wanneer Ik eenmaal weg ben en de Heilige Geest gekomen is om Mijn plaats in te nemen, in het tijdperk van de Heilige Geest in plaats van de tijd waarin Ik hier ben, dan is het afgelopen als zij dezelfde lijn van verzet tegen de Heilige Geest blijven volgen. Daarna zullen er geen kansen meer komen. Ik ben hier, maar na Mij komt de Heilige Geest. Na Hem komt niemand meer. Als je Mij verwerpt, komt er na Pinksteren nog een ander tijdperk, waarin velen die Jezus daadwerkelijk hadden gekruisigd zich bekeerden. In het boek Handelingen kwamen na Pinksteren zelfs veel Farizeeën tot Christus.

Ik denk dat Hij het volgende zegt: gedurende deze korte tijd waarin Ik bij jullie ben en de mensen niet goed weten wat ze van Mij moeten denken, maken sommige mensen er een gewoonte van zich tegen Mij te verzetten. Sommigen van hen kunnen later vergeven worden, wanneer de Geest komt. Als zij ook de Geest weerstaan, is dat hun laatste kans. Als zij onder invloed van de Heilige Geest niet tot Mij komen en in het tijdperk van de Heilige Geest doorgaan met deze gewoonte van verwerping, deze gewoonte van verzet en godslastering, dan zullen ze nooit behouden worden. Ze zullen nooit vergeven worden.

Dat komt niet doordat ze iets hebben gedaan waardoor God zo diep beledigd is dat Hij het nooit zou vergeven, zelfs niet als ze zich bekeerden. Ik denk niet dat er enige zonde is die God niet bereid zou zijn te vergeven als er sprake is van oprechte bekering. Het is veeleer zo dat degenen die zich hardnekkig tegen Hem zijn blijven verzetten, zichzelf eenvoudigweg hebben verhard tegen onderwerping. Ze hebben zichzelf verhard tegen geloof. Ze zullen naar hun graf gaan zonder zich om te keren.

Als ze niet naar hun graf gaan zonder zich om te keren, dan vallen ze niet onder de mensen over wie Hij het hier heeft. Ik denk dat Hij het heeft over mensen die de rest van hun leven blijven volharden, zelfs na Pinksteren, in het tijdperk van de Geest. Ze blijven Hem verwerpen en zich tegen Hem verzetten, zoals ze dat tijdens het leven van Jezus doen. Dan zullen hun kansen opraken. Bekering zal niet plaatsvinden en ze zullen niet vergeven worden.

Ik denk dat de enige mensen die niet vergeven zullen worden, de mensen zijn die zich niet bekeren. Maar ik denk dat Hij mensen beschrijft die zich zelfs door de overtuigende werking van de Heilige Geest niet zullen bekeren. Dat zal de volgende kans zijn die zij krijgen nadat Jezus is weggegaan. Wanneer Hij weggaat, zal Hij Zijn Geest zenden. Dan kunnen zij zich onder die overtuiging misschien bekeren. Sommigen van hen deden dat. Maar degenen die zich zelfs dan niet zullen bekeren: als je je niet bekeert, word je niet vergeven. Je ontvangt helemaal geen vergeving, omdat je je helemaal niet bekeert. Ik denk dat Hij het daarover heeft.

19

De Geest spreekt bij vervolging en verhoor

Hij zegt:

Wanneer zij u dan zullen brengen naar de synagogen en voor de overheden en de machthebbers, wees dan niet bezorgd hoe of wat u ter verdediging moet zeggen of wat u moet spreken. Want de Heilige Geest zal u in dat uur leren wat u moet zeggen.

LUKAS 12:11-12

Dit gaat over het moment waarop ze voor de synagogen en dergelijke terechtstaan. Hij verzekert hun dat het niet erg is als ze geen goede advocaat hebben. Ze hebben een andere pleitbezorger, de Heilige Geest, Die voor hen zal opkomen en hun de woorden zal geven die ze moeten spreken.

In het verhaal over Stefanus, in Handelingen 7, zien we daar een voorbeeld van. Blijkbaar is hij een jonge man, maar hij was vervuld met de Heilige Geest en met wijsheid. Toen ze hem de gelegenheid gaven om zichzelf te verdedigen, hield hij deze uitvoerige, diepgaande preek, waarin hij zijn aanklagers veroordeelde. Je kunt die niet lezen zonder de indruk te krijgen dat Lukas je vertelt dat hier de Heilige Geest door deze man heen spreekt. Er staat niet uitdrukkelijk dat elk woord dat hij sprak geïnspireerd was. Maar het lijkt er wel op dat de Heilige Geest hem de woorden gaf die hij moest spreken, en hij sprak ze uit.

Ook de andere apostelen moesten af en toe voor het Sanhedrin en dergelijke verschijnen. Petrus en Johannes moesten dat, en vermoedelijk spraken ook zij in de kracht van de Heilige Geest. Jezus zegt:

Denk niet dat je de welbespraaktste persoon moet zijn of de beste verdediging moet kunnen voeren. Als je terechtstaat, zal de Heilige Geest je de woorden geven die je moet zeggen, dus je hoeft je daar van tevoren niet eens zorgen over te maken.

Toen ik voor het eerst met de Geest vervuld werd, dacht ik dat dit vers ook voor preken gold: dat je niet van tevoren moest bedenken wat je zou zeggen voordat je de preekstoel opging. Je moest gewoon de preekstoel opgaan en zeggen wat de Heilige Geest je op dat moment ingaf. De eerste keer dat ik in een gemeente preekte, heb ik dat gedaan. Ik weigerde vooraf na te denken over wat ik zou gaan zeggen. Zelfs in de weken daarvoor wist ik dat ik zou gaan preken en wilde ik heel graag een goede preek krijgen. Maar ik dacht: nee, het is niet de bedoeling dat je daar van tevoren over nadenkt.

Dus ging ik de preekstoel op, sloeg de Bijbel zomaar ergens open, las een vers en preekte daarover. Het werkte. Ruim veertig mensen kwamen naar voren toen ik de oproep deed om naar voren te komen. Eerlijk gezegd heb ik sindsdien heel wat preken voorbereid en heb ik nog nooit zoveel mensen naar voren zien komen. Maar ondanks het feit dat God dat zegende, denk ik nog steeds dat ik de passage verkeerd begreep. Ik geloof dat er ruimte is voor de voorbereiding van preken of onderwijs.

Het punt hier is dat Hij het niet over onderwijs of preken heeft. Hij heeft het erover dat je terechtstaat en dat je leven op het spel staat, in een situatie waarin je uit jezelf misschien geen enkel verweer kunt voeren, behalve wat God je op dat moment te

zeggen geeft. Maak je daar geen zorgen over. Zelfs dan zal Hij bij je blijven en je geven wat je nodig hebt.

20

Een erfenisgeschil onthult hebzucht

Toen zei iemand uit de menigte tegen Hem:

En iemand uit de menigte zei tegen Hem: Meester, zeg tegen mijn broer dat hij de erfenis met mij moet delen.

LUKAS 12:13

Maar Hij zei tegen hem:

Maar Hij zei tegen hem: Mens, wie heeft Mij tot rechter of verdeler van een erfenis over u aangesteld?

LUKAS 12:14

En Hij zei tegen hen:

En Hij zei tegen hen: Kijk uit en wees op uw hoede voor de hebzucht. Immers, al heeft iemand overvloed, zijn leven behoort niet tot zijn bezit.

LUKAS 12:15

Toen vertelde Hij hun een gelijkenis:

En Hij zei tot hen een gelijkenis en sprak: Het land van een rijke man had veel opgebracht. En hij overlegde bij zichzelf en zei: Wat zal ik doen? Want ik heb geen ruimte om mijn vruchten op te slaan. En hij zei: Dit zal ik doen: ik zal mijn schuren afbreken en grotere bouwen en ik zal daarin al mijn koren en al mijn goederen opslaan. En ik zal tegen mijn ziel zeggen: Ziel, u hebt veel goederen liggen voor veel jaren. Neem rust, eet, drink en wees vrolijk. Maar God zei tegen hem: Dwaas! In deze nacht zal men uw ziel van u opeisen; en wat u gereedgemaakt hebt, voor wie zal het zijn? Zo is het met hem die voor zichzelf schatten verzamelt en niet rijk is in God.

LUKAS 12:16-21

Het is interessant dat deze gelijkenis werd verteld naar aanleiding van een man in de menigte die tegen Jezus zei:

Heer, zeg tegen mijn broer dat hij de erfenis met mij moet delen.

Blijkbaar was hun vader overleden. De oudste broer, of naar ik aanneem de oudste broer, waarschijnlijk de executeur-testamentair, had de nalatenschap niet eerlijk verdeeld en had deze andere broer om de een of andere reden niet zijn rechtmatige deel gegeven. We kennen de details niet, maar Jezus weigerde de zaak in behandeling te nemen.

Het is interessant dat de man Jezus vroeg om als scheidsrechter op te treden, om de rol te vervullen die een magistraat bij de rechtbank zou vervullen. Hij zei:

Wie heeft Mij daarvoor aangesteld? Ik ben geen scheidsrechter in dit soort zaken. Wie heeft Mij die taak gegeven?

Dat is interessant, want Hij was de Koning der koningen en de Heere der heren. Maar Hij was hier niet om het werk van een magistraat te doen. Hij was hier niet om het werk te doen waarvoor God de overheid had ingesteld.

Hij was bezig een ander koninkrijk op te richten, en in Zijn koninkrijk zijn mensen er niet zo bezorgd over of ze wel een rechtvaardig deel van hun nalatenschap krijgen. Hij zegt:

Maak je daar niet druk om. Pas op voor hebzucht. Dat is jouw probleem.

Als je het je broer laat houden, lijkt de gedachte te zijn dat je meer waarde hecht aan het geld dan aan vrede met je broer. Dit is een kwestie van onenigheid tussen jou en je broer.

21

Vrede met een broeder boven bezit

Denk eraan dat Jezus in de Bergrede, in Mattheüs 5, zei:

Stel u zo snel mogelijk welwillend op tegenover uw tegenpartij, terwijl u nog met hem onderweg bent; opdat de tegenpartij u niet misschien aan de rechter overlevert en de rechter u aan de gerechtsdienaar overlevert en u in de gevangenis geworpen wordt.

MATTHEÛS 5:25

enzovoort. Jezus spreekt daar over overeenstemming met je tegenpartij buiten de rechtbank; de spreker past dat hier toe op het geschil met een broeder.

Even later in dezelfde rede zei Jezus:

en als iemand u voor het gerecht wil dagen en uw onderkleding nemen, geef hem dan ook het bovenkleed;

MATTHEÛS 5:40

Met andere woorden, in plaats van naar de rechtbank te gaan en hem je daarvoor te laten aanklagen, geef je hem gewoon wat hij wil, en geef je hem nog meer. Wat maakt het je uit? Het zijn maar materiële dingen. Is je broeder niet belangrijker dan dat? Is vrede niet belangrijker dan dat? Kun je niet wat offers brengen op het gebied van je financiële welzijn om je broeder vóór jezelf te stellen? Dat is werkelijk wat Hij zegt.

De man was natuurlijk, zoals de meeste mensen zouden zijn, een beetje beledigd omdat zijn broer hem misschien, wie weet, een aanzienlijke erfenis afhandig maakte. Maar Jezus zei:

Maar Hij zei tegen hem: Mens, wie heeft Mij tot rechter of verdeler van een erfenis over u aangesteld? En Hij zei tegen hen: Kijk uit en wees op uw hoede voor de hebzucht. Immers, al heeft iemand overvloed, zijn leven behoort niet tot zijn bezit.

LUKAS 12:14-15

Pas niet op voor mensen die je van je erfenis proberen te beroven. Pas op voor de hebzucht in je eigen hart. Pas op voor de verkeerde houding in je eigen hart tegenover geld en trouwens ook tegenover je broeder.

Dit is interessant, want het betekent dat Jezus niet kwam om Zich al te veel bezig te houden met de details van juridische kwesties tussen mensen die in elk geval niet Zijn discipelen waren. Paulus zei in 1 Korinthe, hoofdstuk 6, dat christenen zulke geschillen onderling moeten oplossen. Hij zei dat je niet naar ongelovige rechters buiten de gemeente moet gaan om deze zaken te laten beslechten.

Als je een probleem hebt met je broeder, zei hij:

Is er dan onder u niet één wijs man die in zulke zaken tussen broeders uitspraak kan doen?

1 KORINTHE 6:5

Dat staat ongeveer in de eerste zes verzen van 1 Korinthe 6. De gemeente moet zulke zaken binnen haar eigen familie kunnen oplossen. Wij zijn één familie en er zou een oudere broeder moeten zijn die erbij kan gaan zitten, kan bemiddelen en kan aanwijzen: „Jij bent degene die fout zit. Je moet dit oplossen.” En als ze dat niet doen, dan moet er gemeentelijke tucht plaatsvinden.

Maar Jezus had de gemeente op dat moment nog niet ingesteld. Deze man had een civiele zaak tegen zijn broer en hij kon daarmee naar de magistraten gaan als hij dat wilde. Maar Jezus liet het bijna klinken alsof je gewoon je houding tegenover je geld moest veranderen — eerlijk gezegd, je houding tegenover geld. Pas gewoon op voor hebzucht.

22

De rijke dwaas en zijn grotere schuren

Toen vertelde Hij dit verhaal over een man die een overvloedige oogst had. Hij had in een bepaald jaar een uitzonderlijk rijke oogst, zodat hij niet eens genoeg schuren had om alles in op te slaan. In vers 17 staat dat de man zei:

En Hij zei tot hen een gelijkenis en sprak: Het land van een rijke man had veel opgebracht. En hij overlegde bij zichzelf en zei: Wat zal ik doen? Want ik heb geen ruimte om mijn vruchten op te slaan. En hij zei: Dit zal ik doen: ik zal mijn schuren afbreken en grotere bouwen en ik zal daarin al mijn koren en al mijn goederen opslaan. En ik zal tegen mijn ziel zeggen: Ziel, u hebt veel goederen liggen voor veel jaren. Neem rust, eet, drink en wees vrolijk. Maar God zei tegen hem: Dwaas! In deze nacht zal men uw ziel van u opeisen; en wat u gereedgemaakt hebt, voor wie zal het zijn? Zo is het met hem die voor zichzelf schatten verzamelt en niet rijk is in God.

LUKAS 12:16-21

Denk eraan dat er in Maleachi stond:

Breng al de tienden naar het voorraadhuis, zodat er voedsel in Mijn huis is. Beproef Mij toch hierin, zegt de HEERE van de legermachten, of Ik niet de vensters van de hemel voor u zal openen, en zegen over u zal uitgieten, zodat er geen schuren genoeg zullen zijn.

MALEACHI 3:10

— dat wil zeggen: meer dan je kunt opslaan. Wat moet je in hemelsnaam doen als God je zo overvloedig zegent dat je geen ruimte hebt om het op te slaan? Misschien wil Hij niet dat je het opslaat. Misschien wil Hij dat je het uitdeelt. Als God je meer geeft, waarom zou je het dan niet aan de armen geven? Waarom zou je het niet uitdelen? Waarom zou je met dat meerdere het Koninkrijk van God niet bevorderen?

Deze man stelde zichzelf een vraag, maar hij kwam niet met het juiste antwoord. Zijn vraag was: „Wat moet ik doen? Ik heb meer spullen dan ik kan opslaan, dus wat moet ik doen?” Het juiste antwoord zou waarschijnlijk zijn: „Misschien moet je het delen met mensen die niet zo veel hebben.” Dat klinkt beslist als het antwoord dat Christus zou aanraden.

Maar in plaats daarvan kwam de man met zijn eigen idee:

Ik ga het zo doen: ik breek mijn schuren af en bouw grotere, groot genoeg om al die spullen op te slaan. Daar sla ik dan al mijn oogst en bezittingen op. Dan zeg ik tegen mezelf: Je hebt genoeg spullen voor vele jaren. Doe het rustig aan, eet, drink en geniet ervan.

De spreker legt zijn voornemen in wezen zo uit:

Ik ga met pensioen. Ik heb genoeg om nog lang van te leven. Ik maak mijn schuren gewoon groter, zodat al die spullen erin passen. Daarna leun ik achterover en rust ik een tijdje uit, doe ik niets meer en stop ik met boeren. Ik heb genoeg voor vele jaren.

23

Overvloed, pensioen en productief leven

Dit brengt iets naar voren wat Jezus als vanzelfsprekend aannam: soms zegent God je met meer dan je op dat moment nodig hebt. Je kunt hiermee twee verschillende kanten op. De ene mogelijkheid is natuurlijk om te doen wat Hij altijd aanraadde, namelijk aan de armen geven. De andere is erop blijven zitten en zeggen: „Ik hoef niet meer te werken. Ik kan hier gewoon van leven.”

Betekent dit dat met pensioen gaan verkeerd is? Nee. Het betekent wel dat luiheid verkeerd is. Het betekent wel dat het verkeerd is om voor jezelf te houden wat God door jou zou willen laten uitdelen. Het betekent wel dat je productief moet zijn. Gewoon je gemak nemen, achteroverleunen en zeggen: „Ik doe niets”, is verkeerd.

Ik geloof echt dat veel mensen in onze tijd een mogelijkheid hebben die in Bijbelse tijden niet bestond. Ze kunnen met pensioen gaan en hun loopbaan beëindigen, terwijl ze toch nog een bepaald inkomen hebben, en vervolgens aan een tweede loopbaan beginnen, misschien in een bediening. Veel mensen hebben tijdens hun werkzame jaren niet de vrije tijd om voltiids in een bediening te werken. Maar zodra ze het punt bereiken waarop ze met pensioen kunnen gaan en geld hebben om van te leven dat niet door hun huidige arbeid wordt verdiend, hebben ze tijd over. Niet om achterover te leunen, het ervan te nemen en niets te doen, maar om zich in te zetten voor het Koninkrijk van God. Waarom niet? En als hun voornaamste bediening uit het geven van geld bestaat, kunnen ze daarnaast aan een andere loopbaan beginnen om meer geld te verdienen, als ze dat willen, want geld verdienen is niet verkeerd.

Het probleem hier was niet dat de man een grote oogst had. Dat was niet zijn schuld. Dat was een zegen van God. God kan mensen met veel zegenen. De volgende vraag is: wat wil God dat je ermee doet? Hij wil niet dat je eenvoudigweg zegt: “Ik kan ontspannen en consumeren. De rest van mijn leven zal ik een consument zijn en niets produceren, niets doen wat van waarde is.”

Veel mensen doen dat. Je ziet campers met een bumpersticker waarop staat: “Wij maken de erfenis van onze kinderen op.” Er zijn mensen die denken: “Ik heb genoeg geld verdiend. Ik ga gewoon rondreizen.”

Eerlijk gezegd is het best mooi om een situatie te zien waarin iemand met pensioen kan gaan en vrijwel al zijn wakkere uren besteedt aan Bijbelstudie en aan het plaatsen van dingen op internet om mensen te helpen de Bijbel te bestuderen. Sinds hij met pensioen is, heeft hij het op dat gebied waarschijnlijk drukker gehad dan toen hij nog werkte. Zo moet je je pensioen gebruiken. Maar achteroverleunen en zeggen: “Ik ga helemaal niets meer doen. Ik ga alleen nog maar consumeren en ontspannen.” Daarvoor heeft God je dat extra niet gegeven.

24

Schatten voor jezelf of rijk zijn bij God

En er staat:

God zei tegen hem: Dwaas, vannacht wordt je leven van je opgeëist. Voor wie zijn dan al die dingen die je hebt verzameld? Zo vergaat het iemand die voor zichzelf schatten verzamelt, maar niet rijk is bij God.

Let nu op:

En Hij zei tot hen een gelijkenis en sprak: Het land van een rijke man had veel opgebracht. En hij overlegde bij zichzelf en zei: Wat zal ik doen? Want ik heb geen ruimte om mijn vruchten op te slaan. En hij zei: Dit zal ik doen: ik zal mijn schuren afbreken en grotere bouwen en ik zal daarin al mijn koren en al mijn goederen opslaan. En ik zal tegen mijn ziel zeggen: Ziel, u hebt veel goederen liggen voor veel jaren. Neem rust, eet, drink en wees vrolijk. Maar God zei tegen hem: Dwaas! In deze nacht zal men uw ziel van u opeisen; en wat u gereedgemaakt hebt, voor wie zal het zijn? Zo is het met hem die voor zichzelf schatten verzamelt en niet rijk is in God.

LUKAS 12:16-21

In de Bergrede zei Jezus:

Verzamel geen schatten voor u op de aarde, waar mot en roest ze verderven, en waar dieven inbreken en stelen; maar verzamel schatten voor u in de hemel, waar geen mot of roest ze verderft, en waar dieven niet inbreken of stelen;

MATTHEÛS 6:19-20

Het probleem is niet zozeer dat je schatten op aarde verzamelt, maar dat je schatten voor jezelf verzamelt. God kan mensen veel geld laten verdienen en hun een grote bankrekening laten hebben, waaruit ze geregeld zendingswerk of de gemeente ondersteunen, de armen helpen of andere goede doelen bekostigen. Er kan geld verzameld zijn.

Jozef sloeg veel graan op vanwege de zeven jaren van hongersnood die eraan kwamen, en van die voorraad deelde hij uit. Hij sloeg het niet voor zichzelf op. Hij sloeg het op omdat God hem had gewaarschuwd dat er een hongersnood zou komen, en daarmee hielp hij iedereen.

Zo doet de mier het ook. De Bijbel prijst in Spreuken hoofdstuk 6 de wijsheid van de mier, omdat de mier in de zomer een voorraad voor de winter aanlegt. Hij weet dat hij in de winter niet zoveel zal kunnen verzamelen, dus legt hij in de zomer genoeg op voorraad. Maar niet voor zichzelf: voor de hele mierenhoop, voor de hele gemeenschap. Het is voor iedereen in de mierenhoop.

Met andere woorden, er is niets mis met het aanleggen van een voorraad, vooral niet als er aan de horizon magere tijden te zien zijn. Er is niets mis mee om iets op voorraad te hebben, maar je moet ervoor zorgen dat het niet voor jezelf is. Jij kunt er samen met anderen voordeel van hebben, maar het is van God. Het is niet van jou. Niets is van jou. Alles is van God. De man hier verzamelde het voor zichzelf, maar hij was niet rijk tegenover God. Hij had niet het soort dingen gedaan waarmee je schatten in de hemel verzamelt. Als je alle passages in het Nieuwe Testament leest over het verzamelen van schatten in de hemel, lijken ze er allemaal op te wijzen dat je dat doet door aan de armen te geven.

25

Geen zorgen over voedsel en kleding

Vers 22:

En Hij zei tegen Zijn discipelen: Daarom zeg Ik u: Wees niet bezorgd over uw leven: over wat u eten zult, of over uw lichaam: waarmee u zich kleden zult. Het leven is meer dan het voedsel en het lichaam meer dan de kleding. Let op de raven: zij zaaien niet en maaien niet, zij hebben geen voorraadkamer en geen schuur, en God voedt hen. Hoever gaat u de vogels te boven?

LUKAS 12:22-24

Jezus blijft zeggen dat mensen waardevoller zijn dan vogels. Misschien is dat wat PETA moet leren. Zij denken dat mensen niet belangrijker zijn dan dieren, maar mensen zijn belangrijker dan dieren. Mensen zijn naar het beeld van God gemaakt. Vogels zijn leuke beestjes, maar ze zijn niet zoveel waard als mensen. Dat moeten we in onze tijd in gedachten houden, nu mensen over dat soort dingen echt in de war zijn.

Hij zegt:

Wie toch van u kan met bezorgd te zijn één el aan zijn lengte toevoegen? Als u dan ook het minste niet kunt, waarom bent u over de andere dingen bezorgd? Let op de lelies, hoe zij groeien. Ze werken niet en spinnen niet, en Ik zeg u dat zelfs Salomo in al zijn heerlijkheid niet gekleed ging als één van deze. Als God nu het gras op het veld, dat er vandaag is en morgen in de oven geworpen wordt, zo bekleedt, hoeveel te meer u, kleingelovigen! En u, vraag niet wat u eten of wat u drinken zult, en wees niet verontrust. Want naar al deze dingen zoeken de volken van de wereld. Uw Vader echter weet dat u deze dingen nodig hebt. Maar zoek het Koninkrijk van God en al deze dingen zullen u erbij gegeven worden.

LUKAS 12:25-31

Wees niet bevreesd, kleine kudde, want het heeft uw Vader behaagd u het Koninkrijk te geven. Verkoop uw bezittingen en geef de opbrengst weg als liefdegave. Maak voor uzelf beurzen die niet verslijten, een schat die niet opraakt, in de hemelen, waar de dief niet bij komt en die door de mot niet aangetast wordt. Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.

LUKAS 12:32-34

Dit is dus een van die plaatsen waar Hij zegt:

Verkoop wat je hebt en geef het geld aan de armen, en daarmee verzamel je voor jezelf schatten in de hemel: door aan de armen te geven.

Dit hele gedeelte dat we hebben gelezen, op een paar verzen in het midden na, zoals vers 32 en 33, is te vinden in de Bergrede in Mattheüs 6. Die twee verzen staan niet in de Bergrede. Ik heb het daar al over gehad, dus ik zal er hier niet uitvoerig op ingaan.

26

Gods zorg sluit lijden en sterven niet uit

Het belangrijkste is dat Jezus ingaat op bezorgdheid over voedsel en kleding, de twee dingen die het noodzakelijkst zijn om te overleven. In 1 Timotheus 6 zei Paulus:

Als wij echter voedsel en kleding hebben, zullen wij daarmee tevreden zijn.

1 TIMOTHEÛS 6:8

Paulus zegt dat als we niets anders hebben dan voedsel en kleding, we daarmee tevreden zullen zijn, als dat alles is waarin God voorziet. Maar Jezus zegt dat we ons zelfs daarover geen zorgen moeten maken. Zelfs voedsel en kleding zijn dingen waarover je je geen zorgen zou moeten maken, want voedsel is iets waarin God zelfs voor de vogels voorziet. Hoeveel te meer zou Hij dan voor jou zorgen? Opnieuw weten we dat er niet altijd voor vogels wordt gezorgd. Vogels gaan dood. Er zijn strenge winters waarin ze geen voedsel kunnen vinden en van de honger sterven. Hoe valt dat dan te rijmen met wat Jezus zei? Het valt precies te rijmen met wat Jezus zei:

Worden niet twee musjes voor een penninkje verkocht? En niet een van die zal op de aarde vallen buiten uw Vader om.

MATTHEÛS 10:29

Maar uiteindelijk vallen ze wel op de grond. Elke vogel doet dat. Sommige sterven van de honger, sommige door roofdieren en sommige door blootstelling aan de elementen. Vogels sterven op allerlei manieren. Ook christenen sterven op allerlei manieren. Maar ze sterven nooit buiten de wil van de Vader om.

Als de wil van God voor jouw leven het enige is wat je bezighoudt, dan heb je niets om je zorgen over te maken. Als Hij wil dat je leeft, zul je niet sterven. Je kunt niet sterven buiten de wil van je Vader om. Zelfs een dier kan dat niet. Zelfs een vogel kan dat niet. Daarom hoef je je nooit zorgen te maken, zolang je alleen maar de wil van God wilt. Als ik leef, prijs de Heere. Als ik sterf, prijs de Heere. Jezus zei:

En nadat Hij iets verder gegaan was, wierp Hij Zich met het gezicht ter aarde en bad: Mijn Vader, als het mogelijk is, laat deze drinkbeker aan Mij voorbijgaan. Maar niet zoals Ik wil, maar zoals U wilt.

MATTHEÛS 26:39

Dat wil zeggen: laat Mij hier niet sterven.

Maar laat niet Mijn wil, maar Uw wil gebeuren.

Het is de wil van God die ons bezighoudt, niet of we leven of sterven.

Vogels gaan dood. Soms sterven ze van de honger. Zelfs christenen sterven waarschijnlijk ergens van de honger. Ik heb nooit iemand gekend bij wie dat gebeurde, maar ik zeg niet dat het nooit is gebeurd. Er zijn landen waar grote aantallen mensen van de honger sterven, en sommigen van hen zijn misschien christenen. Maar dat gebeurt niet buiten de wil van je Vader om.

Het punt hier is dat zolang God wil dat je leeft, Hij zal voorzien in wat je nodig hebt om te leven. Zolang Hij wil dat je leeft, zul je genoeg voedsel hebben om tot de volgende dag te overleven, of in elk geval om die dag door te komen, of in elk geval totdat Hij niet meer wil dat je leeft. Dat kunnen we garanderen: zolang God wil dat je leeft, zal Hij voorzien in alles wat je nodig hebt om te leven: voedsel, kleding, wat er ook maar nodig is.

Als je vandaag leeft, heeft Hij dat tot nu toe gedaan. We kunnen denken aan momenten waarop we iets wilden en God er niet in voorzag. Maar we kunnen niet ontkennen dat Hij ons alles heeft gegeven wat we nodig hebben, want we zijn er nog en ademen nog steeds. Kennelijk hebben we tot op dit moment alles gehad wat we nodig hadden om te

overleven. En dat zullen we hebben tot het moment waarop het tijd is om te stoppen met ademen. God is Degene Die dat zal beslissen. Je hoeft je dus geen zorgen te maken over voedsel of kleding.

27

Zoek het Koninkrijk en hemelse schatten

Hij gaf veel redenen om ons geen zorgen te maken. God voedt de vogels en wij zijn meer waard dan zij. Hij kleedt de bloemen en wij zijn meer waard dan zij. Hij zei dat bezorgdheid onnodig is, want als we alleen het Koninkrijk van God zoeken, zullen al die andere dingen ons erbij gegeven worden. Trouwens, we zullen ook het Koninkrijk krijgen, want Hij zegt in vers 32:

Wees niet bevreesd, kleine kudde, want het heeft uw Vader behaagd u het Koninkrijk te geven.

LUKAS 12:32

In wezen zegt Hij: zoek geen voedsel en zoek geen kleding, zoek alleen het Koninkrijk. Maar maak je zelfs daar geen zorgen over.

Hij zei dus dat je kunt verkopen wat je hebt en aan de armen kunt geven. Je kunt als een bezetene uitdelen. Je zult schatten verzamelen. Je zult voor jezelf geldbuidels verschaffen die niet verouderen, een schat in de hemelen die je niet in de steek kan laten.

Elke manier waarop je je geld op aarde onderbrengt, kan tekortschieten. Zelfs als je een volmaakte verstopplaats vindt die niemand ooit zal ontdekken, kan het zijn waarde verliezen. Of de prijzen van al het andere kunnen door inflatie zo sterk stijgen dat je het toch niet kunt gebruiken. Dan heeft het geen enkele waarde voor je. Maar de schat die je in de hemel verzamelt, kan je niet in de steek laten. Je kunt hem niet verliezen. Zijn waarde zal nooit afnemen.

Belangrijker nog:

Wees niet bevreesd, kleine kudde, want het heeft uw Vader behaagd u het Koninkrijk te geven. Verkoop uw bezittingen en geef de opbrengst weg als liefdegave. Maak voor uzelf beurzen die niet verslijten, een schat die niet opraakt, in de hemelen, waar de dief niet bij komt en die door de mot niet aangetast wordt. Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.

LUKAS 12:32-34

Als je schat op aarde is, zullen je zorgen op de aarde gericht zijn. Je hart zal bezorgd zijn over de dingen van de aarde, want daar bevinden zich al je schatten. Je verdeelt je schatten opnieuw. Je stuurt ze alvast vooruit naar de hemel, en dan zullen je zorgen op de hemel gericht zijn.

Dit heeft eenvoudigweg te maken met de manier waarop de menselijke geest werkt. Wanneer je iets op aarde hebt, besteed je er aandacht aan. Dat moet wel. Je bent er verantwoordelijk voor en dus moet je je erom bekommeren. Maar als je schatten in de hemel zijn, zal je hart gericht zijn op hemelse dingen. Dat is natuurlijk de gerichtheid waarop Jezus bij Zijn discipelen aandringt.

We zijn ongeveer halverwege het hoofdstuk gekomen. We komen terug op de rest.

Om verder te lezen

Alle bijbelteksten die in deze lezing aan bod komen, in de volgorde waarin ze gebruikt zijn.

- Lukas 12:1-3
- Mattheüs 23
- Mattheüs 23:27
- 1 Korinthe 5:6
- Mattheüs 13:33
- Lukas 12:4-5

- Spreuken 9:10
- Romeinen 3:18
- Hebreëën 2:15
- Hebreëën 2:14-15
- Job 2:3
- Job 2:4
- Filippenzen 1:21
- Filippenzen 1:23
- Lukas 12:4
- Jeremia 7:31
- Jeremia 19:6-8
- Jeremia 19:12-13
- Jeremia 7:32-33
- Jesaja 30:33
- Lukas 12:6-7
- Mattheüs 10:29
- Psalmen 34:8
- Lukas 12:6
- Lukas 12:8-10
- Titus 1:16
- Lukas 12:10
- Lukas 12:11-12
- Lukas 12:13
- Lukas 12:14
- Lukas 12:15
- Lukas 12:16-21
- Mattheüs 5:25
- Mattheüs 5:40
- Lukas 12:14-15
- 1 Korinthe 6:5
- Maleachi 3:10
- Mattheüs 6:19-20
- Lukas 12:22-24
- Lukas 12:25-31

- Lukas 12:32-34
- 1 Timotheüs 6:8
- Mattheüs 26:39
- Lukas 12:32

Lezing © Steve Gregg / The Narrow Path. Nederlandse vertaling © 2026 Vers voor Vers. De bijbeltekst in deze uitgave is ontleend aan de Bijbel in de Herziene Statenvertaling, © 2010/2016 Stichting HSV.